UNIVERSIDADE DA CORUÑA

Guía Docente				
Datos Identificativos				2024/25
Asignatura (*)	Traballo fin de grao		Código	661G01033
Titulación				
Descriptores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	2º cuadrimestre	Cuarto	Obrigatoria	6
Idioma	CastelánGalego			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos	Para a defensa e avaliación ter superados o resto dos créditos do Titulo.			
Departamento	Enfermaría			
Coordinación	Souto Fernández, Estela	Correo electrónico	estela.souto@udc.es	
Profesorado	Garcia Fraguela, Berta Souto Fernández, Estela	Correo electrónico	berta.fraguela@col.udc.es estela.souto@udc.es	
Web	campusvirtual.udc.gal/			
Descrición xeral	O Traballo Fin de Grao consiste na realización por parte do alumnado dun traballo individual tutelado no que se apliquen e desenvolvan os coñecementos e habilidades adquiridos durante o período de aprendizaxe do Grao en Enfermería. O Traballo de Fin de Grao pretende posibilitar a preparación para o exercicio profesional e para a iniciación científica. Así, a súa finalidade consiste en que a/o estudante poida afondar en temáticas máis próximas ao seu interés coa orientación de docentes que actúan nesa mesma área.			

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe	Competencias / Resultados do título		
Reunir as mellores evidencias científicas disponibles para proporcionar coidados de enfermaría.	A10 A18 A19 A20 A21 A22 A23 A24 A32	B2 B3 B4 B8 B11 B12 B13 B19 B23	C2 C3 C4 C6 C9 C13

Seleccionar un problema obxecto de estudo, desenvolver os procedementos para a súa resolución e realizar a súa defensa.	A14 A18 A19 A20 A21 A22 A23 A24 A31 A32 A40 A41 A42 A43 A44 A45 A46 A47 A48 A49 A50 A51 A52 A53 A54 A55 A56 A57 A58 A59 A60 A61 A62	B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12 B13 B14 B15 B16 B17 B18 B19 B20 B21 B22 B23 B24	C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7 C8 C9 C10 C11 C12 C13
Trasmitir propostas, problemas e solucións a un público especializado.		B1 B2 B4 B7 B8 B9 B10 B11 B12	C1 C3 C4 C5 C6 C8 C10 C11 C12 C13

Contidos	
Temas	Subtemas

O traballo de fin de grao tratará fundamentalmente acerca de temas e aspectos da profesión enfermeíra. É un proceso individual onde o estudante deberá optar entre os campos temáticos seguintes para desenvolver os seus estudos: Bloque I: Práctica profesional, ética e legal Bloque II: Educación e bases teóricas e metodolóxicas da enfermaría Bloque III: Prestación e xestión de coidados de enfermaría nos distintos ámbitos da práctica Bloque IV: Comunicación terapéutica e relacións interpersoais	Bloque I - Ética e práctica profesional - Aspectos legais da práctica profesional Bloque II - Educación para a saúde - Bases teóricas e metodolóxicas da enfermaría Bloque III - Prestación e xestión de coidados de enfermaría no ámbito hospitalario - Prestación e xestión de coidados de enfermaría no ámbito comunitario - Prestación e xestión de coidados de enfermaría no ámbito sociosanitario Bloque IV - Comunicación terápeutica - Relacions interpersoais. - Relación de axuda

Planificación				
Metodoloxías / probas	**Competencias / Resultados**	**Horas lectivas (presenciais e virtuais)**	**Horas traballo autónomo**	**Horas totais**
Actividades iniciais	B4 B9 B12 B13 C10 C11 C12 C13	1	0	1
Traballos tutelados	A10 A14 A18 A19 A20 A21 A22 A23 A24 A31 A32 A40 A41 A42 A43 A44 A45 A46 A47 A48 A49 A50 A51 A52 A53 A54 A55 A56 A57 A58 A59 A60 A62 A61 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12 B13 B14 B15 B16 B17 B18 B19 B20 B21 B22 B23 B24 C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7 C8 C9 C10 C11 C12 C13	0	130	130
Presentación oral	B1 B2 B3 B4 B6 B7 B8 B11 B12 B13 B21 C1 C3 C4 C12 C13	1	9	10
Atención personalizada		9	0	9
***Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado**				

Metodoloxías

Metodoloxías	Descrición
Actividades iniciais	Actividade que se levan a cabo o inicio do periodo lectivo consistente unha sesión na que se especifican tódolos aspectos necesarios para o correcto desenvolvemento da materia.
Traballos tutelados	Proceso de ensinanza orientado á aprendizaxe dos estudantes mediante a realización de actividades de carácter práctico a través das que se propoñen situacións que requiren ao estudante identificar un problema obxecto de estudo, formulalo con precisión, desenvolver os procedementos pertinentes, interpretar os resultados e sacar as conclusións oportunas do traballo realizado. Os estudantes poderán elixir entre os seguintes tipos de traballos: ? Traballo de revisión bibliografica. Permite aos estudantes identificar, analizar e resumir a literatura existente para determinar o coñecemento actual sobre un tema, área ou problema. Deberá conter os seguintes apartados: resumo. introducción, definición de obxectivos, desenvolvemento, discusión/conclusións, bibliografia. ? Deseño proxecto de investigación. Permite aos estudantes realizar o deseño dun estudo co obxectivo de definir coidadosamente cada unha das partes que debe conter un traballo científico.Deberá conter os seguintes apartados: resumo. introducción, definición de hipotese e obxectivos, metodoloxía, limitacións e beneficios, cronograma, memoria económica, consideracións éticas, bibliografia. ? Traballos de investigación. Permite aos estudantes explorar, describir e analizar fenómenos relacionados coa actividade profesional. Deberá conter os seguintes apartados: resumo. introducción, definición de hipotese e obxectivos, metodoloxía, resultados, discusión e conclusións, consideracións éticas, bibliografia. ? Estudio de caso. Permite aos estudantes realizar a análise minuciosa dun caso para comprender en profundidade o problema de estudo. Deberá conter os seguintes apartados: resumo. introducción, definición de obxectivos, desenvolvemento, discusión/conclusións, consideracións éticas, bibliografia.
Presentación oral	Consistirá na exposición oral dos aspectos mais relevantes do traballo realizado durante un tempo máximo de 10 minutos, poderá axudarse dos medios informáticos e audiovisuais que estime pertinentes. A exposición oral será en galego ou castelán. Con posterioridade terá que atender as preguntas, as aclaracións, os comentarios e as suxestións que puideren formularlle os membros do tribunal de avaliación.

Atención personalizada	
Metodoloxías	**Descrición**
Traballos tutelados	A atención personalizada ten como finalidade orientar aos estudantes no desenvolvemento e planificación do traballo, axudar na resolución de problemas e estimular a motivación polo estudo. O seguimento farase de forma individual, de xeito excepcional poderá realizarse en pequenos grupos, ben de maneira presencial ou a través do correo electrónico e Teams.

Avaliación			
Metodoloxías	**Competencias / Resultados**	**Descrición**	**Cualificación**

Traballos tutelados	A10 A14 A18 A19 A20 A21 A22 A23 A24 A31 A32 A40 A41 A42 A43 A44 A45 A46 A47 A48 A49 A50 A51 A52 A53 A54 A55 A56 A57 A58 A59 A60 A62 A61 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12 B13 B14 B15 B16 B17 B18 B19 B20 B21 B22 B23 B24 C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7 C8 C9 C10 C11 C12 C13	Na avaliación teranse en conta os seguintes criterios: - Comunicación escrita. - Relevancia para a actividade de enfermaría. - Desenvolvemento de competencias do titulo. - Desenvolvemenoo dos apartados segundo o tipo de traballo elexido - Creatividade, orixinalidade.	80
Presentación oral	B1 B2 B3 B4 B6 B7 B8 B11 B12 B13 B21 C1 C3 C4 C12 C13	Na avaliación teranse en conta os seguintes criterios: - Comunicación oral. - Xestión do tempo - Dominio do contido e pensamento ctítico. - Creatividade e calidade da presentación.	20

Observacións avaliación
Para a cualificación final establecerase a media aritmética das cualificacións asignadas ao TFG por cada un dos membros do tribunal. Os mesmos criterios de avaliación para: 2ª oportunidade, adianto de oportunidade e matricula parcial. A realización fraudulenta das probas ou actividades de avaliación, unha vez comprobada, implicará directamente a cualificación de suspenso na convocatoria en que se cometa: o/a estudante será cualificado con ?suspenso? (nota numérica 0) na convocatoria correspondente do curso académico, tanto se a comisión da falta se produce na primeira oportunidade como na segunda. Para isto, procederase a modificar a súa cualificación na acta de primeira oportunidade, se fose necesario.

Fontes de información

UNIVERSIDADE DA CORUÑA

Bibliografía básica	- Salamanca-Castro AB (2013). El aeiou de la investigación en Enfermería. FUDEN - Montesó-Curto P, Lleixà-Fortuño, M (2017). Investigación en enfermería: teoría y práctica. Tarragona: Publicacions Universitat Rovira i Virgili - Polit DF, Beck CT (2018). Investigación en enfermería: fundamentos para el uso de la evidencia en la práctica. L'Hospitalet de Llobregat: Wolters Kluwer - Grove SK, Gray J (2019). Investigación en Enfermería: desarrollo de la práctica enfermera basada en la evidencia. Barcelona: Elsevier - Argimón Pallas JM, Jimenez Villa J. (2019). Métodos de investigación clínica y epidemiológica. Barcelona: Elsevier - Echevarría-Pérez P, Giménez-Fernández M, Giró-Fortmatger MD, Romero-Sánchez JM (2020). Investigación en metodología y lenguajes enfermeros. Barcelona: Elsevier - Pino-Casado R, Martínez-Riera JR (2022). Manual para la elaboración y defensa del trabajo de fin de grado en Ciencias de la Salud. Barcelona: Elsevier - Escrivá-Gracia J (2023). Investigacion clínica y epidemiológica en enfermería: alcanzar la suficiencia e independencia. Madrid: España ediciones Díaz de Santos - NANDA Internacional. (2021). Diagnósticos Enfermeros: Definiciones y Clasificación.2021-23. 12 ed.Ed. Elsevier. Madrid - Jiménez-Navarro M (2022). Investigación para la salud. Buenos Aires: Editorial Médica Panamericana - Flynn MB, Martínez MR, Ackley BJ, Ladwig GB (2023). Manual de diagnósticos de enfermería: guía para la planificación de cuidados. Barcelona: Elsevier - Moorhead S,Swanson E,Johnson M. (2024). Clasificación de Resultados de Enfermería (NOC). Medición de Resultados en Salud.. 7ª Edición. Barcelona. Elsevier - Wagner Ch M, Butcher HK, Clarke MF. (2024). Clasificación de Intervenciones de Enfermería (NIC). 8ª Edición. Barcelona: Elsevier - Mercado FJ, Gastaldo D, Calderon C (2002). Investigación cualitativa en salud en Iberoamerica. Métodos, análisis, ética. . Guadalajara(Mexico): Universidad de Guadalajara - Mercado FJ, Gastaldo D, Calderon C (2002). Paradigmas y diseños de la investigación cualitativa en salud. Una antología iberoamericana.. Guadalajara(Mexico): Universidad de Guadalajara - Corbeta P. (2003). Metodología y técnicas de investigación social. Madrid:McGraw-Hill/ Interamericana - Pedraz Marcos A, Zarco Colón J, Ramasco Gutiérrez M, Palmar Santos AM (2014). Investigación cualitativa. Barcelona: Elsevier - Aranzamendi Maria, Lopez-Dicastillo, Vivar Cristina (2021). Investigación Cualitativa. Eunate Considerase bibliografía recomendada a especificada nas seguintes materias: Fundamentos de enfermaría, Sistemas de información e comunicación en ciencias da saúde, Bases para a interpretación do coñecemento científico, Ética profesional, marco legal e filosofía do coidado e todas as Enfermarías. Bibliteca Virtual en Salud http://bvs.isciii.es/E/index.php Fisterra http://www.fisterra.com/ Centro colaborador español del Instituto Joanna Briggs https://evidenciaencuidados.isciii.es/recursos-evidencia/institutojoannabriggs/Guía Salud http://www.guiasalud.es/home.asp Universidade de A Coruña. Biblioteca https://www.udc.es/es/biblioteca/Cochrane Library http://www.cochrane.esCuiden https://cuiden.fundacionindex.com/cuiden/Cuidatge http://teledoc.urv.es/cuidatge/Medline http://www.ncbi.nlm.nih.gov/PubMed Scielo España https://scielo.isciii.es/scielo.phpCINAHL https://biblioteca.ucm.es/enf/cinahlEnfispo https://enfispo.es/Trip Database http://www.tripdatabase.com/ACCESO AOS LIBROS ELECTRÓNICOS REFERENCIADOS (DE ACCESO ABERTO A TRAVÉS DA BIBLIOTECA DA UDC):Investigación en enfermería: teoría y práctica (2017): https://elibro-net.accedys.udc.es/es/lc/bibliotecaudc/titulos/54883Investigación para la salud (2022): https://mieureka-medicapanamericana-com.accedys.udc.es/viewer/investigacion-para-la-salud/4Investigación clínica y epidemiológica en enfermería (2023): https://www-ebooks7-24-com.accedys.udc.es/stage.aspx?il=33273&pg=&ed=
Bibliografía complementaria	

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Practicum/661G01032

Materias que continúan o temario

Observacións

Para a defensa e avaliación do TFG o estudantado debe ter superados o resto dos créditos do Título. - Teranse en conta os principios éticos relacionados
cos valores da sustentabilidade nos comportamentos persoais e profesionais.

- Atendendo ás distintas normativas de aplicación para
a docencia universitaria, nesta materia terase en conta a perspectiva
de xénero velando pola non utilización dunha linguaxe sexista na aula,
nos documentos desenvoltos na materia e nas actividades clínicas realizadas
co alumnado.

- Traballarase para identificar e modificar prexuízos
e actitudes sexistas dentro da aula ou no contexto clínico, influíndo na
contorna para modificalos e fomentar valores de respecto e igualdade.

- Prestará especial atención en detectar situacións de
discriminación por razón de xénero e proporanse accións e medidas para
corrixilas.

- Facilitarase a plena integración do alumnado que por
razón físicas, sensoriais, psíquicas ou socioculturais, experimenten
dificultades a un acceso idóneo, igualitario e proveitoso á vida universitaria.

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías